

til at sætte den høi, og denne Klage vil udbrede sig, vil blive end mere almindelig, dersom denne Forandring skulde gaae igjennem, at næsten alle Embedsmænd væsentlig blive interesserede i de høie Capitelstaxter; Tiendehyberne ville ansee sig mindre vel tjente dermed. I dette Dieblif er det dog kun de geistlige Embedsmænd og nogle enkelte Godseiere, som væsentlig ere interesserede i den høie Capitelstaxt, idet de andre Embedsmænd, som afgive Erklæringer, nemlig Justitsembedsmændene, ikke ere interesserede deri, og blive det ei heller umiddelbart ved Forandringen, men vel ved deres Forhold til hele den øvrige Embedsstand. Jeg skal slutte med, at jeg for mit Vedkommende anseer Betænkelsehæderne ved at indføre denne Forandring i Gage-loven for meget overveiende.

Tsberning: Naar det ærede Medlem ved Siden heraf havde udtalt, at han ansaae det endnu farligere at gaae ind paa Lovforslaget, som det foreligger, skulde jeg give ham Ret (Aagaard: Det har jeg slet ikke talt om). Nei det har det ærede Medlem slet ikke talt om; men dersom jeg maa forklare hans Tausshed derhen, at den Mening laa bagved: „da Stillingen for Diebliffet er saaledes, at man let af Livens Tryk kan fristes til at give Gageforhøielse, som man maaskee senere kan komme til at fortryde, saa har det bragt mig til at antage, at vi i det Hele taget ikke burde gaae ind paa en Gageforhøielse af denne Art, ikke engang for 2 Aar“, saa skulde jeg sige, at han var ganske af samme Anskuelse som jeg. „At forkaste dette Forslag heelt og holdent, vilde være det Rigtigste, og ikke at have bragt det ind, havde været endnu langt rigtigere“ —; havde det ærede Medlem udtalt sig saaledes, skulde jeg være enig med ham, men da Forslaget nu er kommet ind, vil det være meget vanffeligt at komme bort fra det, hvor seent det end er kommet her til os. Det maa nu blive vor Dypgave at see at tilfredsstille de Manges Interesser — Interesser, som vi selv have skaffet os ved vore Dyrtslove, — inden Sessionen er omme, og Spørgsmaal er altsaa nu: skulle vi under Forhold af denne Natur vælge at følge Loven, som den foreligger, hvorved der i 2 Aar,

eller, om den og reduceres med Hensyn til Livsvarigheden, da i eet Aar gives et vist meget betydeligt Pengeløb til Forøgelse af Gagerne, uagtet Levnetsmidlerne i Mellemtiden kunne synke? Men naar nu de Paagjældende, dersom Forholdene stille sig saaledes, have vænnet sig til at leve med de rundelige Indtægter og billige Priser, troer da det ærede Medlem, at vi kunne tage Noget fra dem? Jeg troer det ikke. Vil det ærede Medlem sige: men vi ere nu engang komne ind paa dette Dyrts-tillægs-system, vi maae derfor blive ved dermed i Dvergangstiden, og saa blive staaende ved de Gager, hvortil vi allerede have givet Tilslæg, saa skulde jeg for min Part ikke være uvillig til at stemme for et saadant Forslag. Jeg skal imidlertid bemærke, at det System, der er omtalt, at normere en vis Deel af Gagerne efter Bygprisen, under de nærværende Omstændigheder forekommer mig at være det hensigtsmæssigste, ligesom det ogsaa er min Anskuelse, at de Indsigelser, det ærede Medlem har reist derimod, ikke ville kunne rokke dets Betydning. En af de Indsigelser, han har gjort derimod, var den, at paa den Tid, da Sædarterne ere dyre, skal en saadan Foranstaltning ikke indføres; men jeg skal i den Anledning bemærke, at er der nogen Tid, som er skikket til at indføre dette System, saa er det netop, naar Sædpriserne ere dyre, fordi alle Vedkommende paa en saadan Tid ville komme til at erkjende Systemets Brugbarhed og Nødskelighed. Naar det ærede Medlem saa siger: ja, men Prisen paa Bygget svarer ikke aldeles til Priserne paa Livets Fornødenheder overhovedet, saa er det ganske vist, at de absolut taget ikke gjøre det; men jeg troer, at det ærede Medlem vil indrømme mig, at samtlige Sædpriser ialmindelighed, naar vi tage dem gjennemsnitsviis, staae i et vist Forhold dertil, og at Bygget nogenlunde repræsenterer samtlige Sædpriser. Kommer nu dertil, at Bygget for Danmark ligeover for Europa er vor vigtigste Udsørfelsartikel, saa forekommer det mig, at vi handle paa en for alle Vedkommende rimelig Maade, naar vi gjøre Prisen paa Bygget til Regel i den heromhandlede Henseende. Deels bestemmes Byggets Pris mindre efter særlige Forhold, den bestemmes snarere efter alminde-